

Surret

Nr. 3

2024

Pris 30 kr

SURRET-Redaktionen

Johan Franzén

Pontus Karlsson

Linn Palmqvist

Susanne Svensson

Sonny Johansson

Lotta Ohlsson

Tobias Holmström

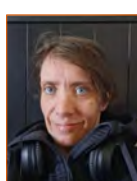
Madde Sjöo

Göran Göransson

Christoffer Lundgren

Amy Johansson

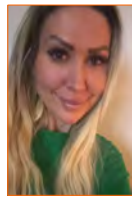

Johan Reinholdsson

Handleđare

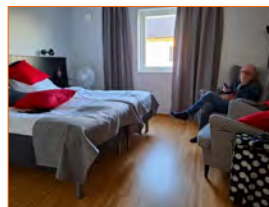

Carina Hansson

Marlene Dahlström

Sid.10-11

Sid.20-21

Innehåll	SIDA
SMHI:s årsdefinitioner	3
Susannes sommar i Ädelfors	4-5
Maddes sommarsemester	6-7
Maddes bok om Mila	8-9
Amys sommarresa	10-11
Litet gotländskt lexikon	12
Dikter och tankar	13
Kryss nr 3 / QUIZ	14-15
Recept på smarrig kyckling-gryta	16
Superbäret Rönnbär	17
Knåpiga sidor	18-19
En sommardag på Händelöp	20-21
Surret frågor, Rätta lösningar	22
Födelsedagar	23

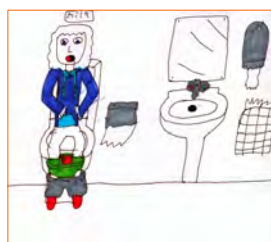
010-355 53 85

Speeddata, SURRETredaktionen
Kristinebergsg.12
593 35 Västervik

Mail: Surretred@gmail.com

Läs Madde`s följetong
om Mila Sid. 8-9

SMHI:s årstidsdefinitioner

Vinter

Vintern anländer om det råder vintertemperatur fem dygn i följd. Vintertemperatur är det då dygnsmedeltemperaturen är $0,0^{\circ}\text{C}$ eller lägre, men ännu inte fem dygn i följd. Vinterns ankomstdatum avser det första dygnet av fem med vintertemperaturer.

Vår

Våren anländer om det råder vårtemperatur sju dygn i följd. Vårtemperatur är det då dygnsmedeltemperaturen är över $0,0^{\circ}\text{C}$, men ännu inte sju dygn i följd. Vårens ankomstdatum avser det första dygnet av sju med vårtemperaturer. Den 15 februari har satts som det tidigaste tillåtna datumet för vårens ankomst. Senast möjliga datum för vårens ankomst är den 31 juli.

Sommar

Sommaren anländer om det råder sommartemperatur fem dygn i följd. Sommartemperatur är det då dygnsmedeltemperaturen är $10,0^{\circ}\text{C}$ eller högre, men ännu inte fem dygn i följd. Sommarens ankomstdatum avser det första dygnet av fem med sommartemperaturer.

Höst

Hösten anländer om det råder hösttemperatur fem dygn i följd. Hösttemperatur är det då dygnsmedeltemperaturen är under $10,0^{\circ}\text{C}$, men ännu inte fem dygn i följd. Höstens ankomstdatum avser det första dygnet av fem med hösttemperaturer. Den 1 augusti har satts som det tidigaste tillåtna datumet för höstens ankomst. Senast möjliga datum för höstens ankomst är den 14 februari.

Susannes sommar i Ädelfors

Söndag 16 Juni

Då var det äntligen dags för sommarkurs i Ädelfors, som jag längtat!
Vi fick våra rum direkt när vi kom dit och därefter så var det dags att äta lunch.

Vi samlades i klassrummet Anna Lindh som rummet heter.

Där presenterade vi oss och fick träffa alla assistenter och därefter gick vi igenom programmet för dagen.

Under fikat pratade Peter om allemansrätten och sedan testade vi våra kunskaper med en tipspromenad.

Senare samlades vi i paviljongen. Egentligen skulle vi ha besök av Magnus men han låg hemma och var sjuk, så det var Peter som fick berätta om våra ätliga växter istället.

Vi fick även provsmaka vissa växter, men det var ingen som ville det.

Sen blev det middag i magen innan vi fortsatte med att prova att sätta ihop ett trangiakök. Det var lite krångligt men det gick till slut. Ett trangiakök är ett slags utekök som man använder antingen med gasol eller med sprit för att få eld att laga mat över.

Sedan tog vi kvällen. Många av oss var trötta efter dagens resa och aktiviteter som dagen hade att bjuda på.

Måndag 17 Juni

Efter en god frukost så var det dags att kicka igång dagen med Rock-tema och schlager. Vi hade även fått veta att vi hade fått nya kursledare som hette Kicki och Jennie. Dom hade planerat att vi skulle göra sittyoga till att börja med, så det körde vi på innan det var dags att bänka sig framför tv:n och se en kortfilm om rockens historia och om luftgitarrs-SM.

Vi blev sedan indelade i grupper, då fick vi välja varsin låt som skulle framföras inför alla efter lunch. Det blev en bra blandning mellan både schlager och rock.

En deltagare lät oss lyssna på en låt som han själv skrivit och sjungit.

Efter framförandet så var det dags att köra musikbils-quiz och här var alla vinnare, alla hade så mycket kunskap med sig.

Vi hann precis klart med musikbils-quizet innan det blev strömavbrott. Lagom då så passade det bra med en stunds vila innan middagen. På kvällen fick den som ville sjunga lite karaoke och fortsätta dagen i musikens tecken.

Tisdag 18 Juni

Idag är det utflyktsdag. Första gänget drog iväg till Björkebys djurpark som ligger en bit utanför Vetlanda. Där mötte Caisa och Mats upp oss och delade in oss i två grupper. De tog med oss och visade oss runt bland både getter, grisar, kaniner, höns, tuppar, åsnor och alpackor.

De hade så mycket spännande att berätta för oss om alla sina djur.

Vi fick också klappa och mata djuren.

Efter allt mys med djuren så var det dags för lite fika och glass.

Det andra gänget som var kvar hemma fick i uppgift att laga dagens lunch som var tacos. Vi stekte köttfärs, hackade grönsaker, hällde upp riven ost och chips. Vi hade fullt upp så att maten skulle hinna bli klar tills alla andra kom hem efter vistelsen på djurparken.

Gänget som hade varit och besökt djuren fick en uppgift när dom kom hem och det var att baka någon kaka som vi alla skulle ha till eftermiddagsfikat. Dom överraskade oss med en jordgubbskaka som vi satt och avnjöt ute i paviljongen i det fina vädret. Ädelfors levererade även denna gång. Vilka otroligt händelserika och roliga aktivitetsdagar jag har fått vara med om, bland många härliga människor.

Susanne
Svensson

Maddes sommarsemester

Vecka 28. Måndag den 8 Juli Började äntligen min underbara semester i 4 veckor. I början mårde jag som vanligt dåligt som jag alltid gör på semestern, men sen blev det mycket bättre.

Måndag den 8 Juli kom äntligen min bästis till mig. Hon sov i 2 nätter hos mig, det var jättekul. Vi börjar alltid med att handla mat på Ica Maxi.

Sedan brukar vi alltid beställa Pizza på Rubinen och äta hemma hos mig.

Jag älskar pizza. Vi handlade också lite helgsnacks som vi brukar ha.

Det åskade den dagen och det blev strömavbrott på Maxi en liten stund. På kvällen brukar vi alltid fika på Prinsessbakelse och det är jättegott. Dagen efter gick vi på stan och shoppade saker.

Senare åkte vi iväg med mamma till Clas Olsson och Dollarstore. Jag fick äntligen köpa mina tuschpennor på Clas Olsson, dom är jättedyra där. Jag brukar inte få köpa dom annars.

På onsdagen åkte min bästis hem igen, så tråkigt.

Vi åt Pizza
och Prinsessbakelse

Mina fina pennor som
jag köpte

Jag brukar bada i mina
föräldrars pool när det
är fint väder.

Vecka 29. Då var det min andra semestervecka. På fredagen åkte jag ut till Lugnet. Vi tittade på två personer som sjöng lite, det var jättekul och man fick dansa med.

På torsdagen fick mamma och pappa gäster från Norrland som stannade i en vecka och jag fick träffa dom. Dom fick även se min lägenhet.

På lördagen var jag med en kompis och då åt vi på Max, det älskar jag. Sedan var vi hos mig och såg på film.

Vecka 30 var det min tredje semestervecka.

På onsdagen städade jag med personalen som vanligt.

På fredagen gick jag själv till Apoteket och beställde medicin till mig, för det kan jag själv.

På lördagen sov jag hos en kompis, det var jättekul. Jag gick dit och hem. Sedan gick jag till stan själv och shoppade lite.

På söndagen gjorde jag schema med min personal som vanligt. Jag har filmat lite ibland på semestern till min Youtube- kanal, det älskar jag.

På torsdagen var jag på Lugnet. Vi spelade Bingo där och jag vann ett rosa sugrör.

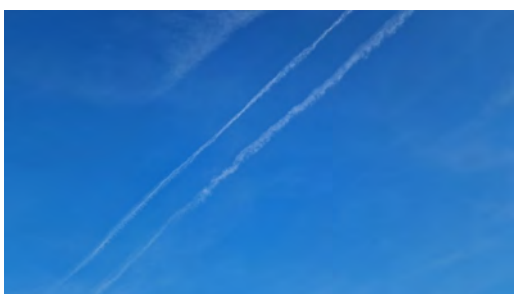
Vecka 31 Var min fjärde och sista vecka på semestern.. typiskt.

Jag gick ner till stan igen och shoppade lite på onsdagen. Först städade jag och sedan gick jag en till promenad. Jag har gått lite promenader under min älskade semester.

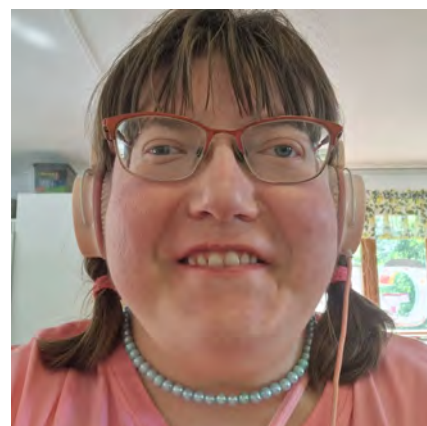
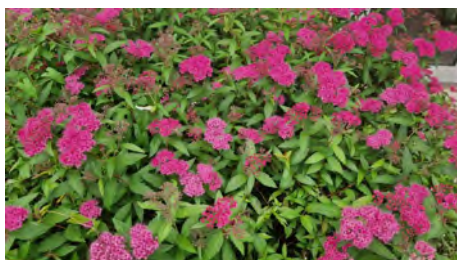
På torsdagen gick jag också en skön promenad i solen.

På fredagen var jag sista gången på Lugnet, då fick vi smörgåstårta, Colaläsk, kaffe och glass. Pär spelade och sjöng och man fick dansa om man ville det.

Det var jättekul.

Här är lite bilder från mina promenader, jag såg en cool gul bil, blå himmel och fina blommor

Jag är nöjd och glad
/Madde Sjöö

Maddes bok om Mila – Följetong

Fortsättning från förra numret...

Nu är det den 2 december. Mila ligger i sin loftssäng och låtsas sova. Då hör hon familjen som går uppför trappan och börjar sjunga. Sen kommer dom in med tårta och paket. Mila öppnar ögonen som om hon vore liten på sin födelsedag.

Det är alltid lika spännande att fylla år, nu är Mila 15 år. Hon har finstädat för en gångs skull i sitt rum till sin födelsedag. Mila säger tack till alla som säger grattis. Hon får öppna paketen och hon blir jätte glad och säger tack igen. Hon får stora påsar med pärlor till sina pärlplattor, sen får hon pärlplattor, dagbok, en dvd-film med tecknade Scooby-Doo. Hon får lite annat med och lite pengar också.

I klassrummet står det "Grattis Mila" på den stora vita tavlan. Klassen har nu sjungit för henne.
-Nu ska Anton skriva dagens datum, säger Malin.
Anton reser sig upp.
-Men först ska kepsen av, säger Malin utan att titta på honom.
Han suckar och lägger ner den i bänken.

Senare samma kväll hemma hos familjen Bengtsson. Mila sitter uppe på sitt rum och lyssnar på schlagermusik och sjunger med. Hon gör pärlplattor som vanligt. Plötsligt får hon jätteont i magen och går på toaletten. Då ser hon att hon har fått sin första mens och hon blir helt förskräckt.
-Mamma! Skriker hon i panik.
Då kommer Gisela.
-Vad är det som har hänt? Undrar hon.
Mila berättar och Gisela får hjälpa henne med binda för Mila fick sin första mens.

Nu är det måndag. Alla sitter i matsalen. Lotta kommer fram till Mila
-Du börjar bli stor nu, viskar hon i hennes öra och går iväg med ett leende.

Idag är det tisdag morgon. Hemma hos Familjen Bengtsson. Mila sitter på golvet i ett hörn och skriker och gråter. Hon har benen böjda upp mot taket och armarna runt om. Anja sitter mittemot och försöker lugna henne men det går inte så bra.

-Jag vill dö! jag vill dö! jag vill dö! Har Mila skrikit hela morgonen.
-Mila sluta säga så där nu. Det känns konstigt allting nu, vi förstår det tröstar Anja.
Jag vill inte att mamma ska vara fröken i min klass istället för Malin i resten av det här året! Skriker Mila.

-Mila vi har pratat klart om det där.

Du vet ju att Malin ska vara mammaledig nu och hennes bebis kom i natt, säger Gisela stressat.

-Men varför måste just du vara i min klass? Varför ingen annan? tjatar Mila.

-Mila vi hinner inte diskutera det här nu igen.

Skynda dig istället vi kommer ju för sent säger Gisela ännu mer stressande.

I klassrummet sitter alla på sina platser och målar medan dom väntar på sin nya fröken och assistenterna sitter vid personalbordet.

Evelina sitter som vanligt tyst vid sin plats och ser ensam ut som alltid. Då smälls klassrumsdörren upp. Gisela och Mila kommer inrusande och ser jättstressade ut. Alla säger hej och dom sätter sig på sina platser.

Nu är det fredag. Hela klassen är i simhallen. Fanny och Mila står och snackar i bassängen och då kommer Ann-Helene.

-Ni ska simma nu och inte prata, säger hon.

Dom suckar och simmar iväg.

Samma kväll. Fanny är hemma hos Mila.

Dom är uppe i Milas rum och äter popcorn, lyssnar på schlagermusik och snackar.

-Jag måste bara gå på toa jag kommer snart, säger Mila.

Fanny tar fram sin mobil och börjar knäppa på den som vanligt.

Mila har stängt dörren och ska gå på toa. Sen kommer Mila tillbaka igen.

Sen fortsätter dom att snacka och Mila sjunger med i sina favoritlåtar som vanligt.

Det är måndag morgon och det blåser och ösregnar.

Mila har bara underkläder på sig hon letar efter något i sitt rum.

Hon slänger ut en massa kläder och saker på golvet. Då kommer Anja i dörröppningen och gapar.

-Mila vad gör du? du är sen. Gisela har gått för längesen, säger Anja förskräckt.

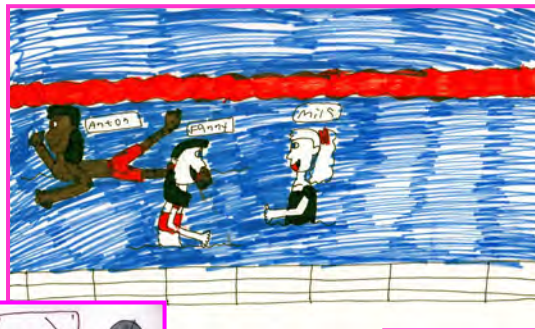
-Alla kläder är så fula på mig, säger Mila.

-Mila måste vi gå igenom det här varje morgon, här ta på dig det här, säger Anja.

-Men...säger Mila.

-Inga men, klä på dig och skynda dig sen till skolan, säger Anja.

Mila suckar och lyder. Sen får hon springa till skolan så hon inte kommer försent.

Fortsättning i nästa nummer...

Madde Sjöo

MIN RESA

V.29 min andra semestervecka har nu börjat.

DAG 1 MÅNDAG 15/7

Idag så tog jag & min pappa & packade resväskan för att ta oss en liten roadtrip en hel vecka till olika destinationer.

Vi lämnade Västervik kl. 08:00 med första stoppet i Bromölla där vi övernattade en natt på Bellas Place.

Vi har nu åkt ca 30 mil + 10 mil för att kolla på olika saker p.g.a. att vi inte kunde checka in på Bellas Place förens kl 15:00 & vi anlände till Bromölla redan kl 11:00.

DAG 2 TISDAG 16/7

Idag lämnade vi Bromölla & Bellas Place för att fortsätta vår roadtrip mot Ystad/Trelleborg & Malmö. Tyvärr så hade vi otur med vädret så det blev att fortsätta bilåkningen genom olika städer.

På väg mot Skanör/Falsterbo stannade vi i Skåre fiskarhamn i Vellinge kommun.

Sedan fortsatte vi resan mot Malmö & sedan Helsingborg där vi letade efter ett ställe att äta på men körde totalt vilse. Sen åkte vi vidare mot Ullared men där fanns tyvärr inget ledigt boende så färden fick fortsätta tillbaka till Falkenberg där vi hittade ett boende. Det blev 2 nätter i en hotellägenhet, då alla vanliga hotellrum var fullbokade.

DAG 3 ONSDAG 17/7

Idag har vi haft en riktig slappardag i hotellägenheten men de kan var skönt ibland att bara slappa & kolla lite på tv.

DAG 4 TORSDAG 18/7

Idag har vi varit i Falkenberg & snurrat lite för att se om vi såg några raggarbilar då det är "Wheels & Wings" denna helgen. Efter det tog vi oss till Ullared & Gekås för att checka in på deras ena hotell (det nyaste), för att övernatta 2 nätter. Innan vi checkade in på hotellet så tog vi en runda inne på Gekås för att köpa lite saker då vi inte kunde checka in förrän kl 15:00 & vi var tvungna att checka ut från lägenheten i Falkenberg kl. 11:00.

Vi var även inne på Gekås en timme innan dom stängde, det märks skillnad på antal personer inne på Gekås dagtid & på kvällen. Om man inte vill trängas med massor av folk så rekommenderar jag att man väljer att gå in på kvällen.

DAG 5 FREDAG 19/7

Idag har det varit en lugn dag då jag har haft migrän hela dagen så vi har enbart varit på hotellet, men vi tog en kvällspromenad innan läggsdags för att få lite frisk luft i alla fall.

DAG 6 LÖRDAG 20/7

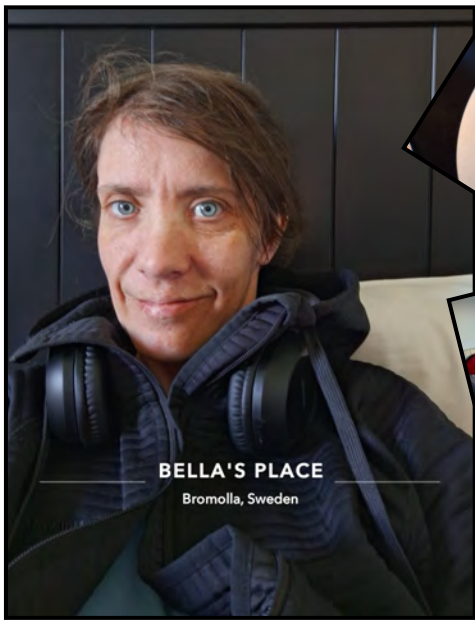
Idag var det dags att åka hem till verkligheten igen vilket jag tycker att det är rent av pisstråkigt men det är bara att gilla läget.

Kl.10:00 checkade vi ut från hotellet & begav oss hemåt. Vi åkte via Jönköping, Nässjö, Eksjö & Vimmerby. Vi var hemma kl. 14:30.

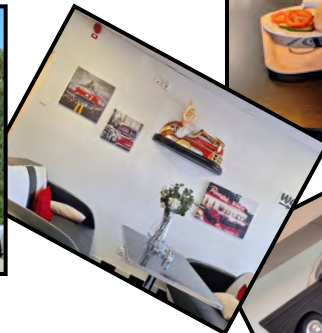
Om man ska tänka på hur långt vi har kört med bilen denna veckan så är det sammanlagt 135 mil & då är både ditresan & hemresan inräknad i alla mil som vi har gjort. Jag kan även tillägga att jag ÄLSKAR att åka bil.

Vi har åkt genom massor av olika län under denna veckan bland annat:

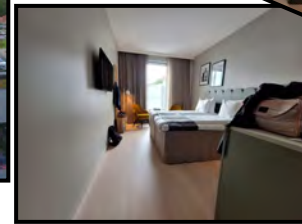
Kalmar län, Hallands län, Skåne län, Blekinge län & Jönköpings län.

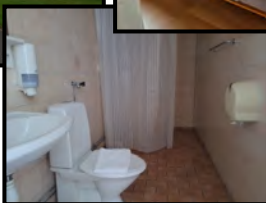
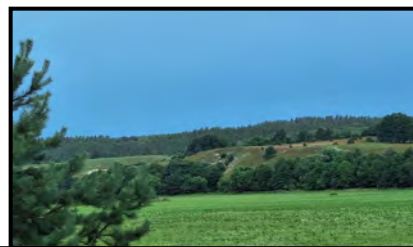
Bella's Place

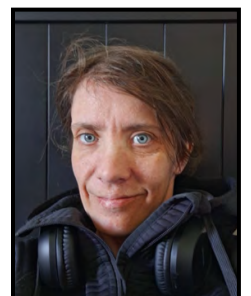
Ullared

Andra sköna place som vi var på

Å så lite fika i bilen

Amy Johansson

Litet Gotländskt lexikon

Så då är det dags att lära sig några gotländska ord då dialekten & stavningen är annorlunda på Gotland

Nättres = natten som var/förra natten

Töis = flicka

Sork = pojke

Stain = sten

Sno di = skynda dig

Summarn Kummar = sommaren kommer

Aik = ek

Käut i jons = för en stund sedan

Kroksnod = omväg

Sakran = förbaskat

Öjn = ön

Trasot = hemlängtan

Lummläur = mobiltelefon

Källingg = gift kvinna

Astäuen = grannen

Gaimald = blåsig plats

Hygrehäntar = högerhänt

Kaithäntar = vänsterhänt

Löigdalar = smilgropar

Käut= säl

Bodi = affären

Otendag = eftermiddagsfika/mellanmål

Snupp = ögonblick

Kyttvarpe me pärstamp = hamburgare med mos

Gajgel = något kladdigt

Lumme = ficka

Raiduar = rejäl/ordentlig

Krasmajs = cornflakes

Ård = ord

Äntlien gutt = väldigt gott

Di väis hynsi kan u värp i nättlar =

de visa hönsen kan också värpa i nässlorna

Piggär = päron

Va mike jär klucku? Vad är klockan?

Gotland

Amy
Johansson

HÖST

Sommar var en blå viol
Vi hänger undan kjol

Vi tar på höstens kappa
Paraplyet ska vi tappa

Blöta når vi hemmets port
och drömmer ömt om värmens ort

Hösten är ju köldens träl
sommarsolen tagit sitt farväl

Lena Eisele

LYCKA ÄR...

... att få se höstens explosion
av färger i naturen

Lasse liten

SOLNEDGÅNG

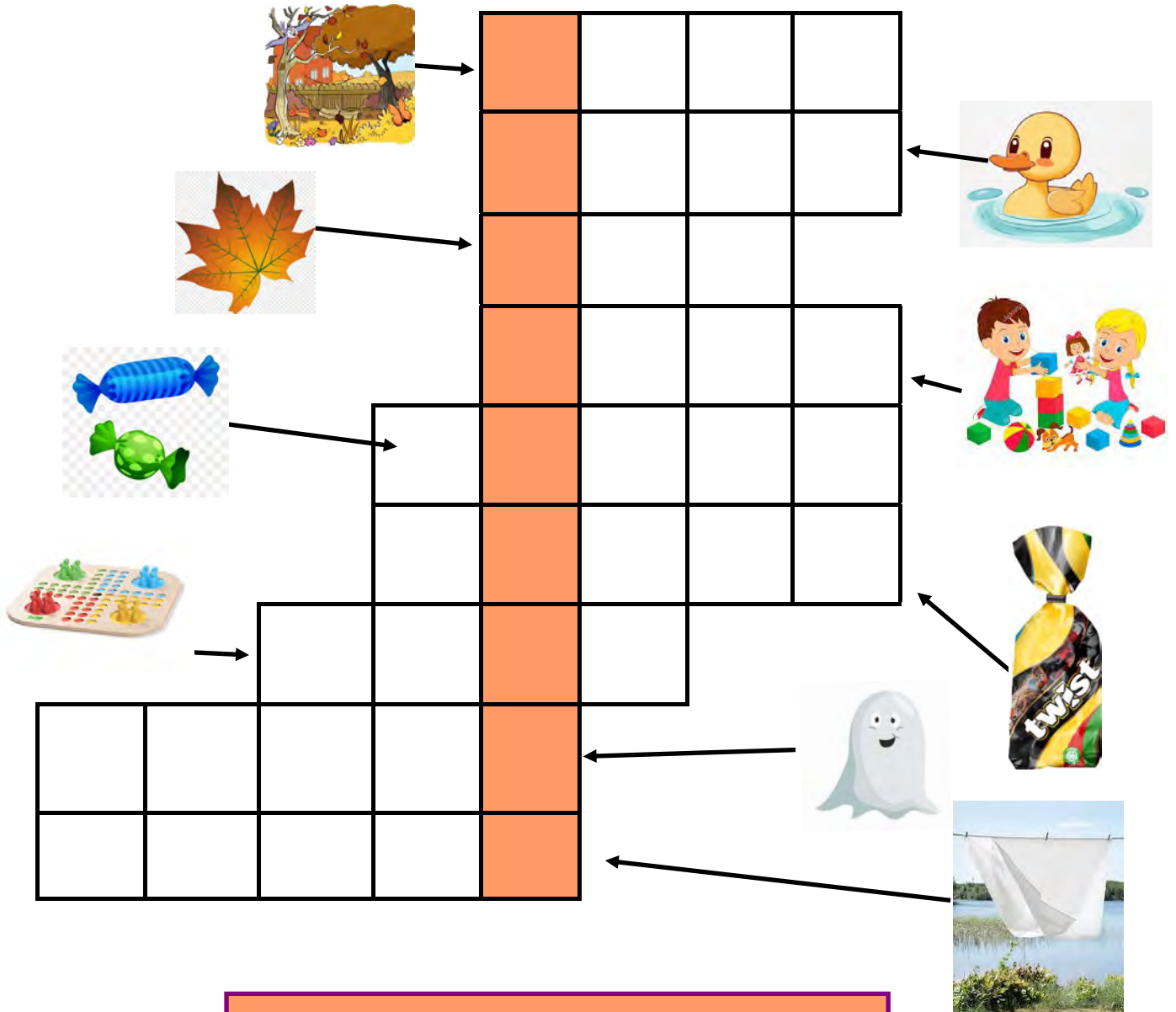
Förstår vad Gösta Linderholm
menade när han skrev
"Det brinner i en solnedgång"

Lena i Lagan

Lotta
Ohlsson

KRYSS NR 3 2024

**I DE LODRÄTA FÄRGADE RUTORNA
är det namnet på en spöklik dag på
hösten**

Madde
Sjöo

QUIZ

1. Vilket datum och månad infaller kanelbullens dag på?

1. 15 Juni

X. 4 Oktober

2. 10 Februari

2. Vem sjöng vinnarlåten Främling 1983?

1. Per Gessle

X. Carola Häggkvist

2. Pernilla Wahlgren

3. I vilket landskap hittar vi staden Linköping?

1. Västergötland

X. Östergötland

2. Småland

4. Vad heter Stockholms största flygplats?

1. Bromma

X. Arlanda

2. Landvetter

5. Vilket djur nämns som Sveriges nationaldjur

1. Björn

X. Räv

2. Älg

6. Vilket är Sveriges högsta berg?

1. Kebnekaise

X. Helags

2. Sarektjåkkå

7. Vilken färg har giraffens tunga

1. Blåsvart

X. lila

2. Grön

8. Vem uppfann glödlampan?

1. Alfred Nobel

X. Anders Celsius

2. Thomas Edison

9. Vilken svamp är giftig?

1. Kantarell

X. Vit flugsvamp

2. Karljohansvamp

10. Hur länge kan en Ek leva?

1. 300 år

X. 600 år

2. Över 1000 år

Gjort av
Christoffer
Lundgren

Höstig kyckling-bacongryta med champinjoner

Det här behöver du till denna mustiga höstgryta (Till 4 personer)

- 4 port ris eller kokt potatis
- 500 g champinjoner
- 280 g tärnad bacon
- 600 g strimlad kycklingfilé
- 2 tsk smör
- salt och peppar
- 2 dl vatten
- 4 dl rödvinssås
- 1 ask färsk persilja (20g)

Gör så här

- Koka riset enligt förpackningen
- Ansa och skär champinjonerna i halvor. Stek dom och baconen i stekpanna. Lägg upp på en tallrik.
- Stek kycklingen i smöret och krydda med salt och peppar. Rör i svampfräset, vattnet och såsen. Sjud i ca 5 minuter.
- Hacka persiljan och rör i grytan. Servera med ris.

Surt men supernyttigt är Rönnbäret

Därför rönnbären är så nyttiga beror till viss del på att dom innehåller väldigt mycket av ett ämne som heter polyfenoler och det är en antioxidant som ska kunna bromsa alla oxidativa processer i kroppen som kan leda till ett för tidigt åldrande.

Men rönnbäret är även fullproppat med en massa C-vitamin, som innehåller dubbelt så mycket mer c-vitamin än vad apelsiner gör, och bara 3 stycken rönnbär täcker ett dagsbehov.

C-vitaminet kan i sin tur förebygga urinvägsinfektioner, inflammationer, infektioner och förkylningar.

Rönnbär är mycket sura och beska av sig i smaken, men man kan alltid tillaga dom på flera olika sätt. Man kan bl.a göra rönnbärssylt, rönnbärssaft, picklade rönnbär samt rönnbärselé som passar till en mängd olika maträtter.

Rönnbär tål både upphettning och nedfrysning utan att näringsinnehållet försvinner. Bären blir dessutom mer sötare i smaken efter infrysning.

Ett kännetecken på när ett rönnbär är moget är om man tar bäret och kan trycka det till mos då är det helt moget.

Det är mellan augusti-september man brukar plocka dom.

Knåpiga sidor

En höstbild att MÅLA

Knåpiga sidor

MÅLA och hjälp Igge att HITTA SVAMPKORGEN i LABYRINTEN

FINN FEM FEL

En sommardag på Händelöp

Några dagar innan sommarsemestern hälsade vi på hos Carina och hennes son på Händelöp.

Först blev det grillad korv med bröd och pastasallad på altanen. Efter maten var det några som badade. Till eftermiddagsfika fick vi paj och vaniljsås. Mums!

Det är så fint på Händelöp

Händelöp är en ö som ligger i Västerviks skärgård. Det finns en bro dit.

**Det var en fantastiskt
härlig och minnesvärd
dag.**

Surret frågor

Vad brukar du syssla med på fritiden?

Joakim:
Tar hand om mina gamla bilar. Spelar spel och bara tar det lugnt.

Aissa:
Jag tycker om att gå på Speedway, hockey, vara med vänner och killen.

Karin:
Jag gillar att vara med mina vänner och att virka.

Annette
Jag tycker om att åka med min husbil, umgås med mina vänner och att träna.

Malin:
Jag tycker om att träna och resa.

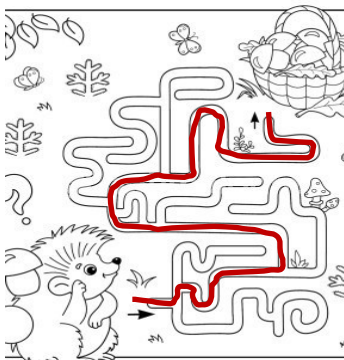

Johan Reinholdsson

Quiz:

X,X,X,X,2,1,1,2,X,2

Hitta vägen

Rätta lösningar:

Finn 5 fel

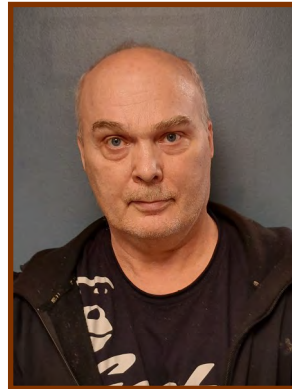
Kryss nr. 3

			H	O	S	T			
			A	N	K	A			
			L	O	V				
			L	E	K	A			
				G	O	D	I	S	
				T	W	I	S	T	
					S	P	E	L	
					S	P	O	K	E
					L	A	K	A	N

Födelsedagar

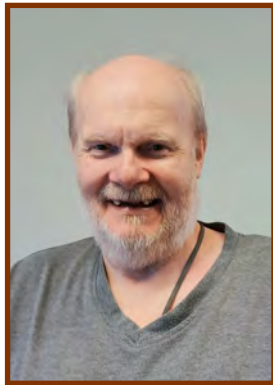

Grattis Johan
som fyllde 60 år
den 5 oktober

Grattis Stewen
som fyllde 60 år
den 1 oktober

Grattis Dennis
som fyllde 60 år
den 28 september

Grattis Per
som fyllde 60 år
den 30 september

ETIKETTER